

Art. 54. Przepisy ustroju ogólnej wspólności majątkowej stosuje się odpowiednio do ustroju wspólności dorobku z tym jednak wyjątkiem, że w braku odmiennych zastrzeżeń skład majątku dorobkowego oraz majątku osobistego ustala się według przepisów ustroju ustawowego.

Dział IV.

Ustrój przymusowy.

Art. 55. Małżonkowie podlegają z mocy prawa ustrojowi rozdzielności, jeżeli jeden z małżonków został ubezwłasnowolniony albo jeżeli ogłoszono mu upadłość; w tych przypadkach ustrój rozdzielności obowiązuje od daty wszczęcia postępowania o ubezwłasnowolnienie lub o ogłoszenie upadłości.

Art. 56. Na żądanie jednego z małżonków sąd ustanowi zamiast ustroju dotychczasowego ustrój rozdzielności, jeżeli zachodzi obawa,

że przy ustroju dotychczasowym małżonek nie będzie należycie przestrzegał interesów drugiego małżonka lub rodziny.

Dział V.

Przepisy końcowe.

Art. 57. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 58. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 października 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

197

DEKRET

z dnia 29 maja 1946 r.

Przepisy wprowadzające prawo małżeńskie majątkowe.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. I. § 1. Z dniem wejścia w życie prawa małżeńskiego majątkowego tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach prawem tym objętych.

§ 2. W szczególności tracą moc przepisy wymienione w artykułach następujących wraz ze wszystkimi późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Art. II. Uchyla się:

1) art. 182—230 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego;

2) art. 818, 905, 1081—1100, 1595, 2208 i 2254—2256 kodeksu Napoleona;

3) art. 1653—1658 ustawy postępowania cywilnego z 1864 r., utrzymane w mocy art. XVII § 1 pkt 12 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

4) art. XVII § 1 pkt 2 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

5) art. XII przepisów wprowadzających kodeks handlowy.

Art. III. Uchyla się:

1) §§ 1217—1247 i 1255—1262 kodeksu cywilnego austriackiego;

2) ustawę z dnia 25 lipca 1871 r. o konieczności nadawania niektórym czynnościom prawnym formy aktu notarialnego (Dz. u. p. austr. Nr 76).

Art. IV. Uchyla się:

1) §§ 1362—1563 kodeksu cywilnego niemieckiego;

2) §§ 305 ust. 2, 739—745, 774, 860, 861 i 1001 ustawy o postępowaniu cywilnym z 1877 r.;

3) §§ 45, 99, 161 i 162 ustawy z dnia 17 maja 1898 r. w sprawach sądownictwa niespornego w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1898 r. (Dz. u. Rzeszy str. 339 i 771);

4) art. XXVI przepisów wprowadzających kodeks handlowy.

Art. V. Uchyla się: art. 109—117, 978 i 1001—1008 tomu X cz. 1 Zводу Praw.

Art. VI. W prawie upadłościowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 93, poz. 834) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Jeżeli małżonkowie w czasie trwania związku małżeńskiego zawrą majątkową umowę małżeńską, roszczenia z takiej umowy mogą być uwzględnione tylko wówczas, gdy była ona zawarta wcześniej niż na dwa lata przed dniem ogłoszenia upadłości.”;

2) po rozdziale III działy II tytułu II wprowadza się nowy rozdział IIIa w brzmieniu:

„Rozdział IIIa.

Wpływ ogłoszenia upadłości na stosunki majątkowe między małżonkami.

Art. 52a. § 1. W razie upadłości jednego z małżonków, jeżeli między nimi ustanowiona była ogólna wspólność majątkowa lub wspólność dorobku, majątek wspólny należy do masy upadłości.

§ 2. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, gdy na zasadzie majątkowej umowy małżeńskiej wspólność ograniczona została do oznaczonej części majątku”.

Art. VII. Uchyla się: art. VIII, IX, X, XIII § 1, XVII i XX przepisów wprowadzających prawo upadłościowe (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 93, poz. 835).

Art. VIII. W sprawach przewidzianych w art. 7, 8, 20, 44 i 45 prawa małżeńskiego majątkowego sąd orzeka w postępowaniu niespornym.

Art. IX. § 1. Małżonkowi, zgłaszającemu wniosek o nakazanie wypłacenia należności, przypadających drugiemu małżonkowi (art. 8), służy uwolnienie od opłat sądowych.

§ 2. Od wniosku o ustalenie wysokości udziału każdego z małżonków w ponoszeniu ciężarów utrzymania rodziny (art. 7) oraz od zażalenia na postanowienie, kończące postępowanie w instancji, i od skargi kasacyjnej w takich sprawach pobiera się wpis stały w wysokości 100 zł.

§ 3. Od wniosku o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności, przewidzianych w art. 20 i 44, od wniosku o odebranie współmałżonkowi prawa zarządu majątkiem wspólnym (art. 45) oraz od zażalenia na postanowienie, kończące postępowanie w instancji, i od skargi kasacyjnej w takich sprawach pobiera się wpis stały w wysokości 500 zł.

§ 4. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

Art. X. Prawo małżeńskie majątkowe stosuje się do powstałych po jego wejściu w życie stosunków majątkowych między małżonkami, chociażby zawarli oni małżeństwo przed tym dniem, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. XI. § 1. Małżonkowie, którzy przed dniem wejścia w życie prawa małżeńskiego majątkowego nie zawarli majątkowej umowy mał-

żeńskiej, podlegają przewidzianemu w tym prawie ustrojowi ustawowemu dopiero po upływie roku od wejścia jego w życie.

§ 2. Według tej daty ocenia się stosunki majątkowe małżeńskie zależne od czasu powstania ustroju ustawowego.

Art. XII. Małżonkowie, którzy przed upływem czasu, przewidzianego w artykule poprzedzającym, zawrą majątkową umowę małżeńską, podlegają prawu małżeńskiemu majątkowemu z dniem zawarcia umowy.

Art. XIII. § 1. Na żądanie jednego z małżonków, którzy nie zawarli majątkowej umowy małżeńskiej, zgłoszone przed upływem roku od wejścia w życie prawa małżeńskiego majątkowego, sąd ustanowi w zamian ustroju dotychczasowego ustrój rozdzielności.

§ 2. W tym przypadku przepisy prawa małżeńskiego majątkowego stosuje się od dnia prawomocności orzeczenia sądowego.

§ 3. Orzeczenie wydaje sąd w trybie postępowania niespornego.

§ 4. Od wniosku o ustanowienie ustroju rozdzielności oraz od zażalenia na postanowienie, kończące postępowanie w instancji, i od skargi kasacyjnej w takich sprawach pobiera się wpis stały w wysokości 1000 zł. — Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

Art. XIV. § 1. Do istniejących w chwili wejścia w życie prawa małżeńskiego majątkowego majątkowych umów małżeńskich stosuje się nadal przepisy prawa dotychczasowego.

§ 2. Małżonkowie mogą jednak przez majątkową umowę małżeńską zmienić dotychczasowy ustrój ustawowy lub umowny na inny stosownie do przepisów prawa małżeńskiego majątkowego.

Art. XV. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. XVI. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 października 1946 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski